

**REPUBLIKA SRPSKA
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PODRŠCI
NEZAPOSLENOM RODITELJU ČETVORO I VIŠE DJECE U
REPUBLICI SRPSKOJ**

Banja Luka, novembar 2025. godine

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PODRŠCI
NEZAPOSLENOM RODITELJU ČETVORO I VIŠE DJECE U
REPUBLICI SRPSKOJ

Član 1.

U Zakonu o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 132/22), u članu 6. u stavu 1. u tački 3) poslije riječi: „osnovnom školovanju“ dodaju se riječi: „u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu BiH“.

Tačka 5) mijenja se i glasi:

„5) da ima prijavljeno prebivalište u Republici Srpskoj ili na teritoriji Brčko Distrikta BiH, sa entitetskim državljanstvom Republike Srpske, najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva,“.

Poslije tačke 5) dodaje se nova tačka 6) koja glasi:

„6) da nije pravosnažno osuđeno za krivična djela izvršena na štetu djeteta ili članova porodice i porodične zajednice.“

U stavu 2. broj: „5)“ zamjenjuje se brojem: „6)“.

U stavu 3. u tački 3) poslije riječi: „sa entitetskim državljanstvom Republike Srpske“ dodaju se riječi: „najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva“.

Član 2.

U članu 7. u stavu 1. u tački 2) poslije riječi: „godina“ dodaju se riječi: „i izvod iz matične knjige umrlih, za umrlog roditelja djece“.

Poslije tačke 6) dodaju se zapeta i nove t. 7) i 8) koje glase:

„7) potvrdu da maloljetno dijete redovno pohađa osnovnu školu u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu BiH,

8) dokaz da lice nije pravosnažno osuđeno za krivična djela izvršena na štetu djeteta ili člana porodice i porodične zajednice“.

U stavu 3. poslije riječi: „primanje“ dodaju se riječi: „pri čemu sarađuje sa drugim institucijama, ustanovama i organizacijama koje vrše javna ovlašćenja“.

Poslije stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„(5) Dokazi iz stava 1. t. 5), 6) i 7) ovog zakona dostavljaju se svake godine u periodu od 1. do 31. oktobra.“

Član 3.

U članu 8. poslije stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, za korisnike iz Brčko Distrikta BiH na primanje iz stava 1. ovog člana ne plaća se porez, niti doprinos za zdravstveno osiguranje.“

Član 4.

U članu 11. poslije tačke 7) dodaju se zapeta i nove t. 8), 9), 10) i 11) koje glase:

- „8) na lični zahtjev,
9) ukoliko se utvrdi da je dijete, zbog zanemarivanja, zlostavljanja ili neadekvatne brige podnosioca zahtjeva, korisnik nekog od prava iz socijalne zaštite, odnosno da je smješteno u ustanovu socijalne zaštite ili zbrinuto u hraniteljskoj porodici,
10) ukoliko bude pravosnažnom osudom osuđeno za krivična djela izvršena na štetu djeteta ili člana porodice i porodične zajednice,
11) nedostavljanjem periodičnih godišnjih dokaza iz člana 7. stav 5. ovog zakona“.

Član 5.

Član 16. mijenja se i glasi:

- „(1) Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.
(2) Ministarstvo vrši, najmanje jednom godišnje, reviziju rješenja kojim je utvrđeno pravo na podršku, u skladu sa ovim zakonom.“

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:
Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nenad Stevandić

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PODRŠCI
NEZAPOSLENOM RODITELJU ČETVORO I VIŠE DJECE U
REPUBLICI SRPSKOJ

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece u Republici Srpskoj sadržan je u Ustavu Republike Srpske.

Ustavom Republike Srpske, dio Ljudska prava i slobode, članom 36. utvrđeno je, između ostalog, da porodica, majka i dijete imaju posebnu zaštitu. Takođe, članom 68. tačka 12. Ustava Republike Srpske utvrđeno je da Republika uređuje i obezbjeđuje radne odnose, zaštitu na radu, zapošljavanje, socijalno osiguranje i druge oblike socijalne zaštite, zdravstvo, boračku i invalidsku zaštitu, brigu o djeci i omladini, obrazovanje, kulturu i zaštitu kulturnih dobara, fizičku kulturu.

Članom 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske propisano je da Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLADENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA ZA IZRADU ZAKONA I DRUGIH PROPISA REPUBLIKE SRPSKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 22.04.020-3264/25 od 17. novembra 2025. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII tačka 12. na član 68. Ustava Republike Srpske, prema kojem Republika, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje zapošljavanje, socijalno osiguranje i brigu o djeci i omladini. Članom 36. Ustava Republike Srpske utvrđeno je da porodica, majka i dijete imaju posebnu zaštitu. Takođe, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je i u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske, kojim je utvrđeno da Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone.

Obrađivač ovog zakona je, u skladu sa članom 41. stav 1. tačka 5) Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14), naveo razloge za njegovo donošenje. U vezi s tim, obrađivač Zakona je u obrazloženju Zakona naveo da je osnovni razlog za donošenje izmjena i dopuna Zakona o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 132/22) izvršavanje Odluke Ustavnog suda Republike Srpske broj U-91/23 od 27. novembra 2024. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 105/24), kao i potreba otklanjanja uočenih nedostataka u primjeni Zakona.

Obrađivač je u obrazloženju Zakona naveo da nije bilo razlika u tekstu Prijedloga zakona u odnosu na Nacrt zakona. Takođe, obrađivač je u obrazloženju Zakona naveo sve sugestije i primjedbe koje su narodni poslanici uputili na skupštinskoj raspravi i obrazložio razloge za njihovo neprihvatanje.

Budući da je predmetni Zakon usaglašen sa Ustavom, pravnim sistemom Republike Srpske i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenje Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo je da se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece u Republici Srpskoj može uputiti dalje na razmatranje.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju broj: 17.03-020-3280/25 od 18. novembra 2025. godine, nakon uvida u propise Evropske unije i analize Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece u Republici Srpskoj, nisu ustanovljeni obavezujući sekundarni izvori prava relevantni za predmet uređivanja dostavljenog prijedloga. Zbog toga u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „Neprimjenjivo“.

Predlagač je u dijelu prakse i standarda Savjeta Evrope uzeo u obzir član 5. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda – Protokol broj 7 uz Konvenciju, koji se odnosi na jednakost supružnika.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece u Republici Srpskoj nalazi se u činjenici da je Ustavni sud Republike Srpske Odlukom broj: U-91/23 od 27. novembra 2024. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 105/24) utvrdio da član 6. stav 1. tačka 3) u dijelu koji glasi „...u Republici Srpskoj...“ i član 7. stav 1. tačka 7) Zakona o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 132/22), nisu u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske.

Takođe, primjenom ovog zakona u praksi primijećeni su određeni nedostaci koje je potrebno otkloniti, a odnose se na potrebu preciznijeg definisanja pojedinih odredaba i dopunu novim odredbama, radi efikasnijeg ostvarivanja svrhe i cilja ovog zakona.

Programom rada Ministarstva porodice, omladine i sporta i Programom rada Narodne skupštine Republike Srpske planirano je da se ovaj zakon uputi u skupštinsku proceduru u drugom kvartalu 2025. godine.

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: Prijedlog zakona) izvršene su izmjene u članu 6. u stavu 1. u tački 3) Zakona o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: važeći Zakon) poslije riječi: „osnovnom školovanju“ dodate su riječi: „u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu BiH“, čime je sprovedena Odluka Ustavnog suda Republike Srpske i ovaj stav normiran jasno i precizno na način da ga adresati mogu razumjeti, utvrditi njegov sadržaj i sa njim uskladiti svoja ponašanja. Takođe, u članu 6. izmijenjena je tačka 5) na način da glasi da nezaposleni roditelj četvoro i više djece treba da ima prijavljeno prebivalište u Republici Srpskoj ili na teritoriji Brčko Distrikta BiH, sa entitetskim državljanstvom Republike Srpske, najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva, a poslije tačke 5) dodata je nova tačka 6) kojom je propisano, kao uslov za ostvarivanje prava, neosuđivanost za krivična djela izvršena na štetu djeteta ili članova porodice i porodične zajednice. U stavu 2. člana 6. broj: „5)“ zamijenjen je brojem: „6)“, a u stavu 3. člana 6. u tački 3) poslije riječi: „sa entitetskim državljanstvom Republike Srpske“ dodate su riječi: „najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva“.

Članom 2. Prijedloga zakona izmijenjen je i dopunjen član 7. važećeg Zakona na sljedeći način:

- u stavu 1. u tački 2) poslije riječi: „godina“ dodate su riječi: „i izvod iz matične knjige umrlih, za umrlog roditelja djece“;
- poslije tačke 6) dodate su nove t. 7) i 8) koje glase:
 „7) potvrdu da maloljetno dijete redovno pohađa osnovnu školu u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu BiH,
 8) dokaz da lice nije pravosnažno osuđeno za krivična djela izvršena na štetu djeteta ili člana porodice i porodične zajednice,“;
- u stavu 3. poslije riječi: „primanje“ dodate su riječi: „pri čemu sarađuje sa drugim institucijama, ustanovama i organizacijama koje vrše javna ovlašćenja“;
- dodat je poslije stava 4. novi stav 5. kojim je propisano da se dokazi iz stava 1. t. 5), 6) i 7) člana 7. Zakona dostavljaju svake godine u periodu od 1. do 31. oktobra.

Članom 3. Prijedloga zakona dopunjen je član 8. važećeg Zakona tako što je poslije stava 2. dodat novi stav 3. kojim je propisano da se, izuzetno od stava 2. ovog člana, za korisnike iz Brčko Distrikta BiH, na primanje iz stava 1. ovog člana ne plaća porez, niti doprinos za zdravstveno osiguranje, a to je bilo potrebno urediti kako bi se izbjeglo dupliranje prava za korisnike iz Brčko Distrikta BiH koji to pravo ostvaruju kao nezaposlena lica po osnovu čl. 52. i 61. Zakona o zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“, br. 1/23, 19/23 i 31/24).

Članom 4. Prijedloga zakona dodate su poslije tačke 7) nove t. 8), 9), 10) i 11) u članu 11. važećeg Zakona i tako su precizirani razlozi za prestanak prava, i to:

- tačkom 8) propisuje se mogućnost prestanka prava na lični zahtjev korisnika prava,
- tačkom 9) da, ukoliko se utvrdi da je dijete zbog zanemarivanja, zlostavljanja ili neadekvatne brige podnosioca zahtjeva, korisnik nekog od prava iz socijalne zaštite, odnosno da je smješteno u ustanovu socijalne zaštite ili zbrinuto u hraniteljskoj porodici,
- tačkom 10) kao razlog za prestanak prava predviđeno je da korisnik gubi pravo na to novčano primanje ukoliko bude pravosnažnom osudom osuđeno za krivična djela izvršena na štetu djeteta ili člana porodice i porodične zajednice,
- tačkom 11) kao razlog za prestanak prava navodi se nedostavljanje periodičnih godišnjih dokaza iz člana 7. stav 5. ovog zakona (potvrda o prebivalištu za podnosioca zahtjeva, potvrda o prebivalištu za maloljetno dijete i potvrda da maloljetno dijete redovno pohađa osnovnu školu u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu BiH).

Članom 5. Prijedloga zakona izmijenjen je član 16. važećeg Zakona tako što se propisuje da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo (stav 1) i da Ministarstvo vrši, najmanje jednom godišnje, reviziju rješenja kojim je utvrđeno pravo na podršku, u skladu sa ovim zakonom (stav 2).

Članom 6. Prijedloga zakona propisano je stupanje na snagu ovog zakona.

VI RAZLIKE PRIJEDLOGA U ODNOSU NA NACRT ZAKONA

Narodna skupština Republike Srpske je usvojila Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece Republike Srpske na nastavku Petnaeste redovne sjednice održane 8. i 9. jula 2025. godine.

Narodni poslanici su podržali predloženi Nacrt zakona i dali sugestije i primjedbe koje je Radna grupa za izradu Prijedloga zakona razmotrila.

Sugestije narodnih poslanika Bojana Kresojevića, Željka Dubravca, Đorđa Vučinića, Zagorke Grahovac i Maje Dragojević Stojić odnosile su se, između ostalog, na potrebu da se se ovim zakonom propiše da pravo na podršku imaju i nezaposleni roditelji četvoro živorođene djece od kojih, nažalost, nisu sva djeca živa. Radna grupa za izradu Prijedloga zakona, uz dužno suosjećanje i poštovanje u odnosu na roditelje kojima sva djeca nažalost nisu živa, stava je da je osnovna postavka predmetnog zakona podrška nezaposlenom roditelju četvoro i više djece, kao i sam cilj – doprinos poboljšanju materijalnog statusa njihove porodice. Sami uslovi za ostvarenje prava vezani su za broj djece, četvoro i više, život u zajedničkom domaćinstvu sa nosiocem ovog prava, pohađanje redovnog osnovnoškolskog obrazovanja, dob najmlađeg djeteta – do 18. godine života, o čemu nadležno Ministarstvo brine po službenoj dužnosti, te da bi status, evidencija i odobravanje u kontekstu predloženog od strane narodnih poslanika u ovom zakonu i ovakvom konceptu bila gotovo nemoguća.

Sugestije narodnih poslanika Bojana Kresojevića, Željka Dubravca, Đorđa Vučinića i Zagorke Grahovac odnosile su se na član 8. stav 1. Zakona kojim je propisano da se novčano primanje isplaćuje u mjesečnom iznosu koji Vlada Republike Srpske utvrđuje odlukom, a koji ne može biti niži od 750 KM. Imenovani predlažu da se ovaj stav izmijeni na način da se navede da nezaposleni roditelji četvoro i više djece ostvaruju naknadu koja je jednaka minimalnoj plati u Republici Srpskoj. Radna grupa za izradu Prijedloga zakona stava je da važeća odredba predmetnog Zakona, član 8. stav 1, kojom je propisano da se novčano primanje isplaćuje u mjesečnom iznosu koji Vlada Republike Srpske utvrđuje odlukom, a koji ne može biti niži od 750 KM, ostavila dovoljan prostor, odnosno formalno-pravni okvir da se na povećanje može uticati u bilo kom trenutku primjene ovog zakona. Napominjemo da su po ovom osnovu izdvojena ukupna sredstva u Budžetu Republike Srpske za 2025. godinu u iznosu od 69.950.000 KM i da bi eventualnu korekciju visine primanja trebalo ostaviti u nadležnosti najvišeg izvršnog organa vlasti u Republici Srpskoj, u zavisnosti od aktuelne procjene makroekonomskih kretanja i društveno-političkih prilika u zemlji, regionu, pa i svijetu, koje nepobitno utiču na moguća budžetska izdvajanja i reflektuju se na Republiku Srpsku.

Narodni poslanik Milica Lovrić je predložila da Ministarstvo porodice, omladine i sporta jednom godišnje izvještava Narodnu skupštinu Republike Srpske o efektima primjene ovog zakona. Radna grupa za izradu Prijedloga zakona stava je da, pored evidentnog prodemografskog karaktera ovog zakona, značajan dio je usmjeren ka socijalnoj podršci porodicama sa četvoro i više djece u kojima je jedan roditelj nezaposlen, trajno opredjeljenje zakonodavca, odnosno predlagača i obrađivača ovog zakona nije konstantnost, odnosno dugoročnost korišćenja ovog prava ili mjere, nego podrška do trenutka zapošljavanja roditelja, što bi trebalo da se desi za svakog korisnika što prije, a ne da sama mjera bude motivirajuća, pronatalitetna, demografska i da motiviše roditelje da imaju što više djece, a da ne rade. To nije svrha ovog zakona i obrađivač se „nada“ što većem broju zaposlenih roditelja sa četvoro i više djece, a iz ovog prava, po službenoj dužnosti, u skladu sa članom 11. tačka 4), isključuje svakog roditelja koji se naknadno zaposli i evidentira sa primanjem kod nadležnog organa – Poreske uprave Republike Srpske. U kontekstu samog izvještavanja smatramo da nije neophodno utvrditi zakonsku obavezu, nego je planirati u okviru Programa rada Narodne skupštine, kada bi se u sličnoj, ali sveobuhvatnijoj informaciji našle i druge mjere koje se odnose na podršku porodici, odnosno njenim članovima, po osnovu više zakonskih rješenja i mjera u Republici Srpskoj.

Takođe, narodni poslanik Milica Lovrić iznijela je nedoumicu vezano za potencijalne korisnike iz Brčko Distrikta BiH i način na koji će dostavljati uvjerenja u skladu sa Zakonom o posebnom registru lica pravosnažno osuđenih za krivična djela seksualne zloupotrebe i iskorištavanja djece, s obzirom na to da se taj zakon ne primjenjuje u Brčko Distriktu BiH.

Radna grupa za izradu Prijedloga zakona je stava da, budući da je Skupština Brčko Distrikta BiH usvojila Zakon o posebnom registru lica pravosnažno osuđenih za krivična djela polnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta u Brčko Distriktu BiH kojim se, između ostalog, uspostavlja poseban registar pravosnažno osuđenih osoba za krivična djela polnog zlostavljanja i iskorištavanja djece, čime se ne samo omogućava njihovo efikasnije praćenje i sprečava mogućnost njihovog zapošljavanja ili angažmana u poslovima koji uključuju kontakt s djecom, nego i omogućava utvrđivanje ovog statusa za potencijalne korisnike prava propisanog Zakonom o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece Republike Srpske, iz Brčko Distrikta BiH.

Narodni poslanik Željko Dubravac predložio je da se ovim zakonom predvidi pravo da djeca naslijede pravo na podršku u slučaju smrti roditelja koji je korisnik prava. Radna grupa za izradu Prijedloga ovog zakona stava je da je ovo lično pravo korisnika i da se ne može nasljeđivati jer je, kao takvo, utvrđeno samo za period kada je roditelj nezaposlen i automatski prestaje u slučaju njegovog/njenog zaposlenja. Takođe, već postojećom odredbom člana 6. stav 2. ovog zakona propisano je da samohrani roditelj iz člana 4. stav 2. ovog zakona ima pravo na novčana primanja ako ispunjava uslove iz stava 1. t. 2) do 5) ovog člana, što znači da ne mora biti nezaposlen da bi ostvario ovo pravo (znači da se novim zahtjevom može ostvariti pravo, ali ne i nasljeđivati). Pored navedene sugestije, narodni poslanik Željko Dubravac predložio je da se, ukoliko je roditelj koji je korisnik ovog prava hronični kockar i/ili alkoholičar, omogućiti da se ovo pravo isplaćuje direktno porodici. Radna grupa za izradu Prijedloga zakona stava je da se, u posebnom postupku pred sudom, poslovna sposobnost može, i zbog gorenavedenog, oduzeti ili ograničiti, te licu postaviti staratelj, čime bi se zaštitili interesi porodice.

Narodni poslanik Zagorka Grahovac istakla da su roditelji u dilemi da li da rade ili da primaju ovu podršku i predložila da se i onim ženama koje rade omogućiti da primaju ovu naknadu, kako se ne bi ohrabrivao rad na crno. Radna grupa za izradu Prijedloga zakona stava je da je ovo pravo kratkotrajnog karaktera, za slučaj nezaposlenosti jednog od roditelja četvoro i više djece u Republici Srpskoj, a nikako namjera zakonodavca da se prava, materijalni status i radni angažman u potpunosti zamijene pravom na naknadu nezaposlenom roditelju, u skladu sa ovim zakonom. Motiv svakog od korisnika ovog prava treba da bude povratak na tržište rada i zasnivanje radnog odnosa, a nikako prihvatanje ove mjere kao jedinog rješenja za egzistenciju svoje porodice. Ovaj stav se takođe reflektuje na samu visinu, odnosno iznos naknade, koja ne bi smjela biti motivirajuća za zadržavanje ovakvog statusa, nego samo privremenog karaktera, kako smo to i naveli.

Narodni poslanik Biljana Petković ukazala je na moguće zloupotrebe i operativne načine njihovog otklanjanja kako se ne bi dešavalo da i oni nezaposleni roditelji četvoro i više djece koji žive u blagostanju, zahvaljujući činjenici da drugi roditelj ostvaruje izuzetno velika primanja, dobijaju istu podršku kao i nezaposleni roditelji koji žive u oskudici. Radna grupa za izradu Prijedloga ovog zakona stava je da bi se za ograničavanje prava po ovom zakonu u kontekstu predloženog trebale ostvariti određene formalno-pravne pretpostavke koje se odnose na ukupan socijalni status porodica i pojedinaca u Republici Srpskoj, jer se njihovo materijalno stanje i eventualno isključivanje iz prava ne bi moglo odnositi samo na iznos ličnog primanja, nego na cjelokupnu imovinu i primanja kojim raspolažu, s ciljem pravednije raspodjele javnih sredstava. Određivanje preciznog cenusa po ovom i drugim pravima koja se odnose na raspodjelu javnih sredstava možemo očekivati u skorijem periodu, a i kroz punu primjenu Zakona o socijalnoj karti.

Narodni poslanik Biljana Petković ukazala je na potrebu da se obrati pažnja na djecu čiji roditelji imaju različita prezimena, odnosno da se traži potvrda od centra za socijalni rad ili nadležnog suda ili od punoljetne djece izjava o tome da li je roditelj koji je podnio zahtjev ispunjavao svoje obaveze u vrijeme dok je dijete bilo maloljetno, a ne da ga „iskoristi“ da

ostvari pravo na naknadu. Radna grupa za izradu Prijedloga ovog zakona stava je da se, kroz postojeći formalno-pravni okvir prikupljanja dodatnih dokaza po službenoj dužnosti, obrađivač Zakona, koji je i nadležan za njegovo sprovođenje, može baviti ovim pitanjem.

VII PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJE NOVIH ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

Prema Mišljenju Ministarstva privrede i preduzetništva broj: 18.06-322-303/25 od 18. novembra 2025. godine, a nakon uvida u sprovedeni proces metodologije kratke procjene uticaja propisa na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece u Republici Srpskoj Ministarstvo privrede i preduzetništva, konstatuje da je Prijedlog zakona planiran programima rada Vlade i Narodne skupštine Republike Srpske za 2025. godinu i da je obrađivač pravilno analizirao postojeće stanje i definisao problem u Obrascu o sprovođenju skraćenog PUP-a, te da je problem sastavni dio „Razloga za donošenje ili izmjenu i/ili dopunu zakona“. Obrađivač navodi da je predmetna oblast normativno regulisana važećim zakonom, ali da je Ustavni sud Republike Srpske Odlukom broj: U-91/23 od 27. novembra 2024. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 105/24) utvrdio da član 6. stav 1. tačka 3) u dijelu koji glasi „...u Republici Srpskoj...“ i član 7. stav 1. tačka 7) Zakona o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 132/22), nisu u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske. U skladu sa navedenom Odlukom Ustavnog suda, kao uslov za ostvarivanje prava na novčanu podršku, bilo je potrebno propisati, kao jedan od uslova i taj da maloljetna djeca podnosioca zahtjeva pohađaju osnovnu školu u Republici Srpskoj ili na teritoriji Brčko distrikta BiH sa entitetskim državljanstvom Republike Srpske, najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva.

Takođe, primjenom ovog zakona u praksi primijećeni su određeni nedostaci koje je potrebno otkloniti, a odnose se na potrebu preciznijeg definisanja pojedinih odredaba i dopunu novim odredbama, radi efikasnijeg ostvarivanja svrhe i cilja ovog zakona.

Opšti cilj ovog zakona je podrška Republike Srpske roditeljima sa četvoro i više djece čime se doprinosi poboljšanju materijalnog statusa njihove porodice, a ostvaruje se priznavanjem prava na novčano primanje nezaposlenom roditelju četvoro i više djece. Posebni cilj je usklađivanje neustavnih odredaba važećeg zakona sa Ustavom Republike Srpske na način kojim će se obezbijediti poštovanje principa pravne sigurnosti.

Kod utvrđivanja opcija za postizanje ciljeva i njihove analize, utvrđeno je da se cilj može postići jedino donošenjem zakona.

U vezi s uticajem na javne budžete, obrađivač navodi da su za sprovođenje ovog Zakona obezbijedena sredstva u budžetu Republike Srpske za 2025. godinu u iznosu od 69.950.000,00 KM.

U vezi s uticajem na poslovanje, obrađivač navodi da Prijedlog ovog zakona nema direktnog uticaja.

Prijedlogom zakona predviđena je izmjena formalnosti, Rješenje o priznavanju prava na podršku nezaposlenom roditelju četvoro i više djece u Republici Srpskoj, a odnosi se na uslove i dokumentaciju koja se prilaže uz zahtev za ostvarivanje ovog prava.

U vezi za socijalnim uticajima, obrađivač je naveo da Prijedlog zakona pozitivno utiče na posebno ranjivu grupu odnosno kategoriju djece u višečlanim porodicama i njihove nezaposlene roditelje. Preciziranje odredbi koje se odnose na uslove i dokumentaciju za ostvarivanje prava na novčano primanje, stvoriće dodatnu pravnu sigurnost za lica iz navedene kategorije. Pored toga, u cilju efikasnije zaštite prava djece, Prijedlogom zakona

isključuju se iz predmetnog prava lica pravosnažno osuđena za krivična djela na štetu djeteta ili članova porodice i porodične zajednice. S druge strane, uvođenje obaveze dostavljanja dokazne dokumentacije svake godine u periodu od 1. oktobra – 31. oktobra omogućiće efikasniju kontrolu ispunjenosti uslova za ostvarenje predmetnog prava,

U vezi s uticajem na životnu sredinu, obrađivač je naveo da Prijedlog zakona nema direktnog uticaja.

U pogledu ostalih metodoloških koraka procjene uticaja propisa, obrađivač navodi da su obavljene interresorne konsultacije kao i konsultacije sa javnim ustanovama i organizacijama koje, u okviru svojih resornih nadležnosti, doprinose poboljšanju socijalnog položaja nezaposlenih lica i višečlanih porodica.

Kada je u pitanju sprovođenje propisa, obrađivač je naveo da je za primjenu zakona odgovorno Ministarstvo porodice, omladine i sporta. Primjena zakona pratiće se kroz godišnju reviziju rješenja kojim je utvrđeno pravo na podršku i na osnovu broja lica koja ispunjavaju uslove za ostvarivanje predmetnog prava.

Ministarstvo privrede i preduzetništva utvrdilo je da je obrađivač, prilikom sprovođenja procjene uticaja propisa, postupio u skladu s Odlukom o procjeni uticaja propisa.

VIII UČEŠĆE JAVNOSTI I KONSULTACIJE U IZRADI ZAKONA

U izradi Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece u Republici Srpskoj učestvovali su članovi Radne grupe imenovani Rješenjem ministra porodice, omladine i sporta u sastavu:

- 1) Marko Romić, Služba predsjednika Republike Srpske,
- 2) Jovana Simić, Kabinet predsjednika Vlade Republike Srpske,
- 3) Slobodanka Popović, Ministarstvo finansija,
- 4) Vladimir Makarić, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite,
- 5) Uroš Đukić, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave,
- 6) Marinela Petrović Erceg, Poreska uprava Republike Srpske,
- 7) Vladan Trivković, Javna ustanova Javni fond za dječiju zaštitu,
- 8) Dragan Subotinjski, Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske,
- 9) Goran Samardžić, Fond za penzijsko i zdravstveno osiguranje Republike Srpske,
- 10) Tatjana Mihajlović, Direkcija za finansije Brčko Distrikta BiH,
- 11) Jelena Kurtinović, Ministarstvo porodice, omladine i sporta,
- 12) Natalija Petrić, Ministarstvo porodice, omladine i sporta,
- 13) Slađana Aničić, Ministarstvo porodice, omladine i sporta i
- 14) Dijana Jurišić, Ministarstvo porodice, omladine i sporta.

Prilikom izrade Prijedloga zakona, u skladu sa Smjernicama za konsultacije u izradi propisa i drugih opštih akata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/22), vršene su konsultacije sa ministarstvima, javnim ustanovama i organizacijama koje, u okviru svojih resornih nadležnosti, u značajnoj mjeri doprinose poboljšanju socijalnog položaja i zaštiti svih Ustavom i zakonom utvrđenih prava nezaposlenih lica i višečlanih porodica.

IX FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Sprovođenje Zakona o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece Republike Srpske zahtijeva obezbjeđivanje adekvatnih finansijskih sredstava iz budžeta Republike Srpske radi ostvarivanja ciljeva ovog zakona – podrška roditeljima četvoro i više djece, čime se doprinosi poboljšanju materijalnog statusa ovih porodica. Finansijska sredstva su

neophodna radi isplate novčanog primanja i pripadajućih doprinosa nezaposlenom roditelju četvoro i više djece, koji ispunjava zakonske uslove. Finansijski efekti sprovođenja zakona odnose se na direktne transfere u vidu novčane podrške korisnicima prava. Za sprovođenje Zakona neophodna su sredstva iz budžeta Republike Srpske u iznosu od 69.950.000 KM, koja su i obezbijeđena u Budžetu Republike Srpske za 2025. godinu.

Na osnovu evidencije o korisnicima prava na novčano primanje sa kojom raspolaže Ministarstvo porodice, omladine i sporta, trenutno 4.845 korisnika ostvaruje pravo po Zakonu. U toku 2025. godine, na mjesečnom nivou, pravo na novčano primanje ostvari u prosjeku 45 novih korisnika, a pravo na novčano primanje prestane po osnovu punoljetstva u prosjeku kod 15 korisnika i po drugom osnovu u prosjeku kod sedam korisnika. Ukoliko se do kraja 2025. godine nastavi ovakva dinamika, procjena je da će do kraja 2025. godine pravo ostvariti oko 4.950 korisnika.

Za dalje sprovođenje Zakona, dokumentom Okvirnog budžeta za period 2026–2028. godine, planirana su sredstva u budžetu Republike Srpske u istom iznosu. Visina potrebnih sredstava u narednom trogodišnjem periodu zavisiće od broja potencijalnih korisnika – nezaposlenih roditelja sa četvoro i više djece, koji će ispunjavati uslove propisane Zakonom.

Obezbjediivanje finansijskih sredstava za sprovođenje ovog zakona predstavlja ulaganje u smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti porodica sa četvoro i više djece u Republici Srpskoj. Radi potpune i efikasne primjene Zakona o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece u Republici Srpskoj, neophodno je planirati i obezbijediti sredstva u budžetu Republike Srpske u iznosu od 69.950.000 KM, čime će se omogućiti ostvarivanje cilja Zakona i obezbijediti trajna i održiva podrška porodicama sa četvoro i više djece.

X PRIKAZ ODLUKE USTAVNOG SUDA REPUBLIKE SRPSKE

Odlukom broj: U-91/23 od 27. novembra 2024. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 105/24), Ustavni sud Republike Srpske je utvrdio da član 6. stav 1. tačka 3) u dijelu koji glasi: „... u Republici Srpskoj ...“ i član 7. stav 1. tačka 7) Zakona o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 132/22), nisu u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske.

Ustavni sud je ocijenio da je propisivanjem iz člana 6. stav 1. tačka 3) u dijelu koji glasi: „... u Republici Srpskoj...“ Zakona o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece u Republici Srpskoj narušeno načelo vladavine prava iz člana 5. alineja 4. Ustava, koje je jedno od temeljnih načela na kojima se zasniva ustavno uređenje Republike Srpske.

Naime, da bi zakonska norma bila u saglasnosti sa načelom vladavine prava, neophodno je da ispunjava određene standarde koji se tiču njenog kvaliteta, odnosno mora da bude jasna, precizna, dostupna adresatima i za njih predvidiva kako bi mogli bez dileme znati svoja prava i obaveze i postupiti u skladu sa istom. U konkretnom slučaju, definišući uslove koje mora da ispunjava roditelj iz člana 4. osporenog zakona, zakonodavac je, pored ostalog, u članu 6. stav 1. tačka 5) propisao da roditelj ima prijavljeno prebivalište u Republici Srpskoj ili na teritoriji Brčko Distrikta BiH, sa entitetskim državljanstvom Republike Srpske. Pored toga, jedan od uslova iz člana 6. stav 1. tačka 3) ovog zakona je da djeca roditelja iz člana 4. žive sa tim roditeljem u zajedničkom domaćinstvu. Dakle, zakonodavac predviđa da djeca i njihov roditelj iz člana 4. Zakona imaju isto prebivalište koje po Zakonu može biti u Republici Srpskoj ili na teritoriji Brčko Distrikta BiH. Međutim, u istoj odredbi (član 6. stav 1. tačka 3) Zakona zakonodavac predviđa da je uslov da se djeca roditelja iz člana 4. Zakona nalaze na redovnom osnovnom školovanju u Republici Srpskoj, ako za to ispunjavaju uslove. Kada se dovedu u vezu odredbe iz člana 6. stav 1. t. 3) i 5) Zakona, proizlazi da djeca roditelja iz člana 4. Zakona koji ima prijavljeno prebivalište na teritoriji Brčko Distrikta BiH i

koja sa njim žive u zajedničkom domaćinstvu, dakle, na teritoriji Brčko Distrikta BiH, moraju pohađati školu u Republici Srpskoj da bi roditelj iz člana 4. Zakona ostvario pravo iz Zakona. Kada se uzme u obzir odredba člana 3. tačka 12) Zakona o osnovnom vaspitanju i obrazovanju, kojom je propisano da je upisno područje za osnovno obrazovanje u Republici Srpskoj sa kojeg se djeca upisuju u osnovnu školu područje na osnovu mjesta prebivališta, odnosno prijavljenog boravišta, proizlazi da su odredbe iz člana 6. stav 1. t. 3) i 5) kontradiktorne, propisujući adresatima ponašanja koja se međusobno isključuju, odnosno da iste nisu dovoljno jasne i precizne na način da ih adresati mogu razumjeti, utvrditi njihov sadržaj i sa njima uskladiti svoja ponašanja. Imajući u vidu navedeno, Sud je utvrdio da član 6. stav 1. tačka 3) u dijelu koji glasi: „... u Republici Srpskoj ...“ Zakona o podršci nezaposlenom roditelju četvoro i više djece u Republici Srpskoj nije u saglasnosti sa načelom vladavine prava iz člana 5. alineja 4. Ustava jer u kontekstu odredbe člana 6. stav 1. tačka 5) ovog zakona dovodi do pravne neizvjesnosti u primjeni prava, što je suprotno principu pravne sigurnosti, koji je jedan od osnovnih segmenata ustavnog načela vladavine prava. Kako je ovakvim propisivanjem narušeno ustavno načelo vladavine prava, Sud je ocijenio da je time povrijeđen i član 108. stav 1. Ustava, prema kojem zakoni, statuti, drugi propisi i opšti akti moraju biti u saglasnosti sa Ustavom.

Iz istih, naprijed navedenih razloga, Sud je utvrdio da je i član 7. stav 1. tačka 7) osporenog zakona, koji je po svom sadržaju u direktnoj vezi sa osporenim dijelom odredbe člana 6. stav 1. tačka 3) Zakona, suprotan članu 5. alineja 4. Ustava, te time i odredbi člana 108. stav 1. Ustava.

**ZAKON O PODRŠCI NEZAPOSLENOM RODITELJU ČETVORO I VIŠE DJECE U
REPUBLICI SRPSKOJ**

(Tekst predloženih izmjena i dopuna ugrađen u osnovni tekst Zakona)

Član 6.

(1) Roditelj iz člana 4. ovog zakona novčano primanje ostvaruje ako ispunjava sljedeće uslove:

1) da je nezaposleno lice i da ne ostvaruje primanja po drugom osnovu koja su veća od najniže plate u Republici,

2) da ima četvoro ili više djece, od kojih je najmlađe dijete u dobi do 18 godina života ili dijete nad kojim je produženo roditeljsko pravo u skladu sa zakonom,

3) da maloljetna djeca iz stava 1. tačka 2) ovog člana žive sa roditeljem u zajedničkom domaćinstvu i da se nalaze na redovnom osnovnom školovanju **u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu BiH** ukoliko za to ispunjavaju uslove,

4) da ima državljanstvo Bosne i Hercegovine i državljanstvo Republike Srpske,

5) da ima prijavljeno prebivalište u Republici Srpskoj ili na teritoriji Brčko Distrikta BiH, sa entitetskim državljanstvom Republike Srpske, najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva,

6) da nije pravosnažno osuđeno za krivična djela izvršena na štetu djeteta ili članova porodice i porodične zajednice.

(2) Samohrani roditelj iz člana 4. stav 2. ovog zakona ima pravo na novčana primanja ako ispunjava uslove iz stava 1. t. 2) do 6) ovog člana.

(3) U naročito opravdanim slučajevima može se priznati pravo na novčano primanje staratelju sa kojim četvoro ili više djece žive u zajedničkom domaćinstvu, ako ispunjava uslove:

1) da je nezaposleno lice i da ne ostvaruje primanja po drugom osnovu koja su veća od najniže plate u Republici,

2) da ima državljanstvo Bosne i Hercegovine i državljanstvo Republike Srpske,

3) da ima prijavljeno prebivalište u Republici Srpskoj ili teritoriji Brčko Distrikta BiH, sa entitetskim državljanstvom Republike Srpske **najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva.**

Član 7.

(1) Uz zahtjev za priznavanje prava na novčano primanje podnosilac zahtjeva prilaže dokumentaciju u originalu ili ovjerenoj foto-kopiji, kojom se dokazuje ispunjenost uslova iz člana 6. ovog zakona, a to podrazumijeva:

1) dokaz da lice nije registrovano, odnosno prijavljeno u Jedinostveni sistem registracije, kontrole i naplate doprinosa po osnovu radnog odnosa i da ne ostvaruje mjesečni dohodak po drugom osnovu koji je veći od najniže plate u Republici, koje izdaje Poreska uprava Republike Srpske, izuzev lica iz člana 6. stav 2. ovog zakona,

2) izvode iz matične knjige rođenih za svako dijete, odnosno odluku suda o produženju roditeljskog prava nad djetetom starijim od 18 godina **i izvod iz matične knjige umrlih, za umrlog roditelja djece,**

3) odluku nadležnog organa o povjeravanju djeteta na zaštitu, čuvanje i vaspitanje, ukoliko je takva odluka donesena,

4) uvjerenje o državljanstvu Bosne i Hercegovine i državljanstvu Republike Srpske za podnosioca zahtjeva,

5) potvrdu o prebivalištu za podnosioca zahtjeva,

6) potvrdu o prebivalištu za maloljetno dijete,

7) potvrdu da maloljetno dijete redovno pohađa osnovnu školu u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu BiH,

8) dokaz da lice nije pravosnažno osuđeno za krivična djela izvršena na štetu djeteta ili člana porodice i porodične zajednice.

(2) Pored dokumenata iz stava 1. ovog člana, uz zahtjev se prilaže i ovjerena kopija lične karte podnosioca zahtjeva, uz potpisanu saglasnost podnosioca zahtjeva za korišćenje ličnih podataka.

(3) Ministarstvo može, po službenoj dužnosti, pribavljati i drugu dodatnu dokumentaciju, koja je neophodna za vođenje postupka za priznavanje prava na novčano primanje **pri čemu sarađuje sa drugim institucijama, ustanovama i organizacijama koje vrše javna ovlašćenja.**

(4) Ministarstvo pribavlja, po službenoj dužnosti, dokumentaciju iz stava 1. tačka 1) ovog člana.

(5) Dokazi iz stava 1. t. 5), 6) i 7) ovog zakona dostavljaju se svake godine u periodu od 1. do 31. oktobra.

Član 8.

(1) Novčano primanje isplaćuje se u mjesečnom iznosu koji Vlada Republike Srpske utvrđuje odlukom, a koji ne može biti niži od 750 KM.

(2) Na primanje iz stava 1. ovog člana plaća se porez i pripadajući doprinosi u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, za korisnike iz Brčko Distrikta BiH na primanje iz stava 1. ovog člana ne plaća se porez, niti doprinos za zdravstveno osiguranje.

Član 11.

Pravo na novčano primanje prestaje:

1) kad najmlađe dijete navrší 18 godina života ili po prestanku produženog roditeljskog prava za dijete sa navršenih 18 godina života,

2) prestankom zajednice života roditelja koji ostvaruje pravo i maloljetnog djeteta,

3) smrću korisnika,

4) zasnivanjem radnog odnosa,

5) prestankom državljanstva BiH i državljanstva Republike Srpske,

6) promjenom prebivališta izvan Republike ili teritorije Brčko Distrikta BiH,

7) oduzimanjem roditeljskog prava, u skladu sa zakonom kojim se uređuju porodičnopravni odnosi,

8) na lični zahtjev,

9) ukoliko se utvrdi da je dijete, zbog zanemarivanja, zlostavljanja ili neadekvatne brige podnosioca zahtjeva, korisnik nekog od prava iz socijalne zaštite, odnosno da je smješteno u ustanovu socijalne zaštite ili zbrinuto u hraniteljskoj porodici,

10) ukoliko bude pravosnažnom osudom osuđeno za krivična djela izvršena na štetu djeteta ili člana porodice i porodične zajednice,

11) nedostavljanjem periodičnih godišnjih dokaza iz člana 7. stav 5. ovog zakona.

Član 16.

(1) Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

(2) Ministarstvo vrši, najmanje jednom godišnje, reviziju rješenja kojim je utvrđeno pravo na podršku, u skladu sa ovim zakonom.